

lentes teljes világosságot vet a bűnügy tárgyi részleteire s elmondja, hogy mérgezte meg Farkasné az urát. Karácsony este volt 1910-ben. Farkas, mint majdnem mindig, most sem töltötte otthon az éjszakát. Nem tudják hol járt, annyi tény, hogy berugott. Reggel felé elkészülődött az egyik koreszmába, ahol több cimborájával találkozott. Köztük volt *Tóth Mihály*, akinek Farkasnéval viszonya volt és *Tóth József*, *Tóth Mihály* testvérbátyja, harminc éves, ezidőszerint törvényes férje özvegy Farkasnénak. Látták a cimborák, hogy Farkas alig áll a lábán, hazaakarták vezetni. Fél órai ott időzés után tényleg haza is vezették.

— Maradjanak itt még egy kicsit, egy pohár borra legalább — mondta Farkasné az ura kíséretének.

Letelepedtek az asztalhoz, miközben bejött néhány szomszédasszony. Farkasné egy palack bort hozott föl a pincéből, mindenki elé poharat tett és töltött. Csak az urának nem adott még poharat.

Vig Jánosné, aki szintén a szobában tartózkodott, látta, hogy Farkasné poharat vesz elő a szublótról, bort önt, de ezzel egyidejűleg ideges gyorsasággal kis, gömbölyű üveg kerül ki a szoknyája zsebéből, amelyben barnás folyadék van. Ebből az üvegből öntött valamit Farkasné az ura poharába. Alighogy a részeg ember kiitta a bort, nyomban lera-gadtak a szemei az álmoságtól. Felkerekedtek a vendégek, Farkasné pedig lefektette az urát, aki estig aludt, de nagyon rosszul érezte magát, amikor fölébredt.

Benyószky Józsefné, Farkasné szomszédnője, azt vallotta a nyomozás során, hogy másnap Farkasné bement hozzá és egy gömbölyű üveget adott át neki azzal, hogy rejtse a szalmazsák alá.

— Mi van benne, hogy el kell rejteni — kérdezte Benyószkyné.

— Semmi lelkem. Pálinka. Ebből adtam az uramnak, hogy jobban tudjon aludni — válaszolt Farkasné.

Másnap este visszakérte az üveget. Hogy hova tűnt, mit csinált aztán vele Farkasné, nem sikerült kitudni. Ő különben konokul tagadta még azt is, hogy a férjét egyáltalán megitta volna. Ezzel szemben három szemtanu is van, akik határozottan állítják, hogy Farkasné a barnás folyadékból töltött az ura poharába.

Tizenhárom nap múlva Farkas meghalt. Rendkívül érdekesek és itt-ott tanulságosnak a halálának körülményei. Karácsony óta Farkas állandóan rosszul, sőt napról-napra rosszabbul volt, hányt, szédült, a gyomra és a hasa fájt, szóval az *arzénmérgezés* nyilvánvaló tünetei mutatkoztak rajta. Három nappal később már olyan beteg volt, hogy a makói kórházba szállították. Furcsa kis hely lehet ez a makói kórház. A szerencsétlen embert mindenféle betegség ellen kezelték, csak az ellen nem, ami a halálát okozta. Konstatálták, hogy lues-e van, de szívtágulás ellen kezelték. Mikor a csendőrség *Dózsa Lajos* dr.-nál, a makói kórház főorvosánál érdeklődött, hogy milyen baj ellen kezelték Farkast, ezt válaszolta a főorvos:

— Orvosi titok kérem, nem mondhatjuk meg.

— De a nyomozás érdekében kérem. Gyilkosságról van szó.

— Sajnálom . . .

És a főorvos ur megtagadta a fölvilágosítást.

Körülbelül egy hétig volt Farkas a makói kórházban. 1911. január 7-ikén kieresztették, de teljesen *gyógyulatlanul*, úgy, hogy mire a szerencsétlen ember hazáig jutott, már alig tudott magáról. Ugy látszik, féltek a makói kórházban attól, hogy ott hal meg, mert a következő napon Farkas göresös fájdalmak között a lakásán meghalt.

Jött a halottkém, *Ponyiczky Elek* dr apátfalvai orvos, „megvizsgálta” Farkas holttestét és a legkomolyabban kitöltötte a blankettát, hogy a halál oka *veselő*, kérem.

A szegedi királyi ügyészség a nyomozás adatai alapján néhány héttel ezelőtt elrendelte *Farkas Ferenc* holttestének exhumálását az apátfalvai temetőben. A boncolást Szegeden végezték a törvényszéki orvosok: *Berger Mór* dr és *Gyuritz Sándor* dr. A hullarészek beható megvizsgálása után *találtak olyan tüneteket*, amelyek arzénmérgezés mellett bizonyítottak, de minthogy ezt kétségtelenül megállapítani nem tudták, szükség volt az Országos Igazságügyi Orvosi Tanács véleményére is. Ezer gramm lágy hullarészt a szegedi királyi ügyészség felküldött Felletár Emil dr országos bírósági vegyésznek, akinek a vizsgálódásai alapján az Országos Igazságügyi Tanács megalkotta véleményét, amely írásos formában most érkezett le a szegedi törvényszékhez. Azt mondja az orvosi tanács, hogy Farkas halálának oka kétséget kizáróan meg nem állapítható, de a bírósági vegyész elemzése után *valószínűnek véli*, hogy *Farkas Ferenc betegségét arzénmérgezés okozta. Felletár Emil* dr ugyanis az ezer gram lágy hullarészben *hat milligramnyi*, tehát — az orvosi tanács véleménye szerint *elég tetemes mennyiségű arzént* talált, amely mennyiség — mondja a hivatalos vélemény — *tizenöt napi betegség után is elegendő arra, hogy egy ember halálát előidézze*. Végül ezzel a következtetéssel záródik az orvosi tanács leírata: „*Farkas betegségének tüneteiből, továbbá a tanúk állításából bizonyosnak látszik, hogy Farkas arzénmérgezés áldozata lett.*”

Esküdt urak, tessék igazságot tenni!

Hajnal Gyula.

A „Valódi”

FRANCK-kávépótlék ismertetőjele:

a kávédaráló. Gyakran utánozzák. Azért óvatosság a bevásárlásnál! A „valódi” FRANCK a legjobb hazai nyersanyagból készítették. — Gyár Kassán.

A Dankó-szobor leleplezése.

— A vasárnapi ünnepség. —

(*Saját tudósítónktól.*) Vasárnap délután félnégykor leplezik le a Stefánia-sétányon *Dankó* Pistának, a híres szegedi cigányprimásnak szobrát. Ilyen megtiszteltetés még cigányt nem ért ebben az országban. De hogy *Dankó* Pista igazi értékével tisztában lehessünk, meg kell állapítani, hogy *Dankó* Pista nem csak mint muzsikos, hanem mint népdalköltő szerzett dicsőséget nevének. *Dankó* Pista népdalaiban mi olyan kincset birunk, amely *nemzeti* jelentőségre emelkedik, írja éppen a mai napon a *Budapesti Hírlap* tárcarovatában *Senex*, (Nagy Sándor), a Szegedről Budapestre került író. Egy nép csak addig lehet nemzet, faji egység és politikai tényező, amíg a véreben rejlő s a lelkéből kisugárzó sajátosságait teljes épségükben megőrzi. Amíg erővel teliesen áradnak ki belőle mindazok a faji, jellemalkotó tulajdonságai, amik más népektől megkülönböztetik, amik kizárólag az övéi és külön egyediségét demonstrálják. Mert olyanok ezek, mint egy épületnek a tartó-oszlopai, amelyek, ha elkorhadnak, az épület szilárdsága megszűnt s csak idő kérdése, mikor omlik össze. A nemzetföntartó oszlopok egyike kétségkívül a nemzeti (nép-) zene és a népdal is, amely egy egész népnek az egész lelki világát tükrözi vissza hangokban.

Ezek után már most beszélhetünk *Dankó* Pistáról. Természetesen nem a muzsikus cigányról, amilyen százával terem a magyar földön, hanem a *népdalszerzőről, a költőről*.

Mindenekelőtt állapítsuk meg, hogy *Dankó* Pista igazi talentum volt. Ennek a megállapítása könnyű és biztos. Csak rá kell mutatnunk arra a rendkívüli hatásra, amit műveivel kortársaira tett. Ez a kóbor cigány alig végzett egy pár elemi iskolát és korán árvaságra jutván, a népdal szerint valósággal úgy nőtt föl, „mint vaderdön a gomba”. Az *első nótáit szegedi zenetanárok kottázták* le és már számos dala hangzott szerte az országban, amikor ő maga is megtanulta ezt a mesterséget. És ennek a cigánynak a nótáit, aki a serdülő éveit a Szeged-tanyavilágban töltötte el malacbanda élén, két évtizeden át, most is, ugyiszló az egész nemzet énekli, ismeri: ur és paraszt egyaránt. A *nótafa*, amely Szeged magyar talajából kelt ki, ez idő alatt nem ismert telet, szakadatlanul rügyezett, virágzott és mesés bőséggel ontotta nemes, zamatos gyümölcsseit. Dalai elárasztották az országot, hangosabbá tették a városok utcáit és a puszták utvesztőit, behatoltak a palotákba és a szegények vityilóiba egyaránt.

Bár talán szükségtelen ma már, de ha mégis fölvetjük a kérdést: hogy ez az egyszerű, iskolázatlan cigány, a természetnek ez a vadvirága, hol szedte magába azokat a szépséges, mindig eredeti és mindig magyar hangokat? A szegedi ember büszkén felelheti rá: Itt a szőke Tisza, a „magyar folyó” partján, ahol a szinmagyarság legnagyobb tömegben él együtt, ahol a nemzeti génusz nyilatkozik meg a földben, a levegőben, a csillogó délibábnban, a buzakalász hullámozó tengerében, az akácfa illatos virágjában, a hulló falevél zizegésében s az életnek minden nyilvánulásában a bölcsődaltól a cirkumderuntig.

A *Dankó*-szobor *Margó* Ede szobrászművész munkája. A Stefánia-sétányon helyezték el a szobrot, a Tisza-felé néző virágágy szélén. Szakadt huru hegedűt tart a kezében és busan tekint a távolba. A leleplezési ünnepélyre vasárnap Szegedre érkezik *Pósa* Lajos, a híres költő, aki egyik legjobb barátja volt *Dankó* Pistának, továbbá *Nagy* Sándor, *Lendl* Adolf dr, *Dingha* Béla, *Lőrinczy* György, *Réthy* László, *Lampért* Géza, *Sas* Ede, *Móra* István, *Pethő* Sándor, *Wesely* Ödön, a fővárosi pedagógiai szeminarium igazgatója, *Bárd* Ferenc, a zeneműkereskedők egyesületének elnöke, *Móricz* Pál,